

Druk Nr 182/2014
Projekt z dnia 24 września 2014 r.

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI
z dnia r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego systemu wspierania uczniów uzdolnionych „Mia100 Zdolnych”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, 645 i 1318 oraz z 2014 r. poz. 379), art. 12 pkt 10a, w związku z art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 i 645 oraz z 2014 r. poz. 379) oraz art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598 i 642), Rada Miejska w Łodzi

uchwala, co nastepuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się Miejski system wspierania uczniów uzdolnionych „Mia100 Zdolnych”, zwany dalej „Systemem”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

2. Na realizację Systemu przeznacza się środki własne Miasta Łodzi.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Łodzi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Wykonujący zadania Przewodniczącego
Rady Miejskiej w Łodzi**

Grzegorz MATUSZAK
Wiceprzewodniczący Rady

Projektodawcą jest
Prezydent Miasta Łodzi

WICEPREZYDENT MIASTA

Krzysztof Piątkowski
Krzysztof Piątkowski

ORGANIZACJA SZKÓŁ PUBLICZNYCH

RADCA ~~PRAWNY~~

Anna Garzaszcz
Łódź 921

GŁÓWNY SPECJALISTA

Janusz Jedlina

**ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU EDUKACJI**

Berenka Barozka

DYREKTOR
Departamentu Spraw Społecznych

INSP EKTOR

Michał Pawlak

DYREKTOR
WYDZIAŁU EDUKACJI

Beata Pachmeczka

GŁÓWNY SPECJALISTA

Jadwiga Tecza

Miejski system wspierania uczniów uzdolnionych „Mia100 Zdolnych”

Celem Systemu, jest wspieranie działań podejmowanych przez nauczycieli, wdrożenie działań motywujących do nauki i rozwijania talentów uczniów oraz stymulowanie i wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów.

Jednym z celów strategicznych Polityki Rozwoju Edukacji Miasta Łodzi 2020+ w ramach realizacji Programu 2.1.1. Efektywna edukacja, jest opracowanie i wdrożenie miejskiego systemu wsparcia uczniów zdolnych, obejmującego m.in. identyfikowanie zdolności, uzdolnień i talentów oraz dostosowanie oferty zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych do potrzeb tych uczniów.

Działania ujęte w Systemie skierowane są do:

- 1) dyrektorów i nauczycieli szkół i placówek oświatowych;
- 2) uzdolnionych uczniów uczęszczających do łódzkich szkół;
- 3) rodziców lub opiekunów prawnych.

System oparty jest o następujące założenia:

- 1) aktywność – każda szkoła realizująca system podejmuje działania na rzecz wspierania uczniów uzdolnionych;
- 2) równoprawność – każda szkoła uczestnicząca w systemie ma takie same prawa i obowiązki;
- 3) otwartość – szkoły współpracują, udostępniają swoje pomysły, dzielą się doświadczeniami;
- 4) środowiskowość – szkoły włączają wszystkie podmioty lokalnej społeczności w działania na rzecz wspierania uczniów uzdolnionych;
- 5) dobrowolność – o przystąpieniu jednostki oświaty do udziału w systemie decyduje rada pedagogiczna.

Celem Systemu jest wdrażanie mechanizmów:

- 1) uaktywniających lokalne środowisko oświatowe do podejmowania działań na rzecz wspierania uzdolnień uczniów;
 - 2) rozbudzających zainteresowania uczniów i odkrywających ich mocne strony;
 - 3) rozwijających zainteresowania uczniów i wyposażających ich w narzędzia do dalszego samodzielnego rozwoju;
 - 4) stwarzających warunki dla pełnego rozwoju uzdolnień;
-

- 5) pozwalających na identyfikowanie uzdolnień i talentów uczniów;
- 6) upowszechniających wiedzę o osiągnięciach uczniów;
- 7) upowszechniających wiedzę o dobrych praktykach w zakresie form i metod pracy z uczniami uzdolnionymi;
- 8) stwarzających klimat akceptacji i zrozumienia potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów zdolnych;
- 9) korelujących działania różnych instytucji na rzecz wspierania rozwoju uczniów zdolnych.

Zadania realizacyjne:

Lp.	Zadanie realizacyjne	Podmioty realizujące	Wskaźnik Rezultatu
1.	Organizowanie i prowadzenie na zaawansowanym poziomie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych np: szkolne i międzyszkolne koła zainteresowań, kluby odkrywców, rozwijanie współpracy międzyszkolnej, twórczości artystycznej	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, organizacje pozarządowe, uczelnie wyższe	Liczba i rodzaj zajęć, Liczba uczniów
2.	Współpraca szkół z uczelniami oraz innymi instytucjami i ośrodkami naukowymi (zajęcia lekcyjne w instytucjach naukowych, współpraca programowa, konsultacje nauczycieli i kontakty ze specjalistami).	dyrektorzy szkół	Liczba zorganizowanych form współpracy
3.	Zapewnianie materiałów dydaktycznych dla uczniów, poradników dla nauczycieli.	dyrektorzy szkół, inne podmioty, organizacje pozarządowe	Liczba opracowanych i przekazanych materiałów
4.	Wzbogacanie zasobów Łódzkiej Platformy Edukacyjnej.	dyrektorzy szkół, Łódzkie Centrum Kształcenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego	Liczba i rodzaj zamieszczonych i pobranych materiałów na Platformie Edukacyjnej
5.	Wdrożenie systemu certyfikacji szkół i placówek oświatowych biorących udział w systemie (Szkolne Systemy Wspierania Zdolności i Talentów).	Prezydent Miasta Łodzi	Liczba szkół i placówek oświatowych, które uzyskały certyfikat
6.	Wdrożenie systemu stypendialnego dla uczniów uzdolnionych: stypendiów Prezydenta Miasta Łodzi	Rada Miejska w Łodzi, Prezydent Miasta Łodzi, dyrektorzy szkół	Liczba stypendiów

R

7.	Doskonalenie nauczycieli z zakresu metod i form pracy z uczniem zdolnym	dyrektorzy szkół, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, Łódzkie Centrum Kształcenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, inne podmioty, organizacje pozarządowe	Liczba szkoleń Liczba ich uczestników
8.	Promowanie osiągnięć uczniów uzdolnionych oraz ich wychowawców w szkołach i mediach (konkursy wiedzy w różnych dziedzinach nauk, sportu i artystycznych).	Prezydent Miasta Łodzi, dyrektorzy szkół	Liczba publikacji Liczba konkursów, olimpiad Liczba projektów przeznaczonych dla uczniów zdolnych

Spodziewane efekty wdrożenia Systemu:

- 1) pobudzenie i wzmocnienie działań podejmowanych przez nauczycieli na rzecz uczniów zdolnych;
- 2) realizacja działań promujących uzdolnienia i talenty uczniów na poziomie lokalnym;
- 3) stworzenie systemu wsparcia sprzyjającego rozwojowi uczniów zdolnych;
- 4) wzrost liczby realizowanych innowacji pedagogicznych;
- 5) zwiększenie zainteresowania uczniów i nauczycieli udziałem w konkursach, olimpiadach, turniejach;
- 6) pobudzenie i wzmocnienie zainteresowania zdobywaniem wiedzy;
- 7) wzrost aktywności uczniów, nauczycieli i rodziców / opiekunów;
- 8) zwiększenie szans edukacyjnych wszystkich uczniów uzdolnionych.

Finansowanie Systemu:

Środki finansowe na realizację działań w ramach Systemu będą zabezpieczane corocznie w planie wydatków Wydziału Edukacji w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi, w ramach limitu przyznanego przez Skarbnika Miasta Łodzi.

Uzasadnienie

Miasto Łódź przyznaje uczniom uzdolnionym stypendia zgodnie z uchwałą Nr XLIII/849/08 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 5 listopada 2008 r., zwaną dalej uchwałą stypendialną. W chwili obecnej, po 5 latach funkcjonowania programu, zaistniała potrzeba zmiany regulacji odnoszących się do zasad przyznawania świadczeń.

Opracowanie i wdrożenie miejskiego systemu wsparcia uczniów zdolnych (obejmującego m.in. identyfikowanie zdolności, uzdolnień i talentów oraz dostosowanie oferty zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych do potrzeb tych uczniów) jest jednym z działań przewidzianych w drugim celu strategicznym pn. *Szkoły i placówki oświatowe o wysokim poziomie kształcenia, opieki i wychowania* Polityki Rozwoju Edukacji Miasta Łodzi 2020+, przyjętej uchwałą Nr LXII/1322/13 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 16 maja 2013 r.

Od czasu podjęcia uchwały stypendialnej zmianie uległo brzmienie art. 90t ustawy o systemie oświaty, zwanej dalej ustawą, będącego podstawą prawną obecnie funkcjonującego programu stypendialnego. Art. 90t ustawy jest podstawą do stworzenia i uruchomienia programu pomocy materialnej dla uczniów. Pomoc tego rodzaju może mieć zarówno charakter socjalny, jak i motywacyjny. Program taki jest aktem o charakterze wewnętrznym, który jedynie wyznacza kierunki działań Miasta w zakresie edukacji. Stwarza on jednak podstawę odpowiednich działań organizatorskich, a także w sferze planowania finansowego – zabezpieczenia środków budżetowych na realizację programu. Ponadto, jest podstawą dalszego stanowienia uchwały w przedmiocie zasad i trybu przyznawania stypendiów, przewidzianej w art. 90t ust. 4 ustawy. Ze względu na swój charakter prawny uchwała "programowa" nie powinna jeszcze zawierać przepisów adresowanych do jednostek, które określałyby tryb i zasady przyznawania świadczeń.

Jak wynika z art. 90t ust. 3 ustawy, partnerami Miasta w powyższych inicjatywach mogą być następujące podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego:

- 1) organizacje pozarządowe,
- 2) kościelne osoby prawne i jednostki organizacyjne,
- 3) stowarzyszenia j.s.t.

Współpraca może wyrażać się w różnych działaniach, w tym organizatorskich, a także we współfinansowaniu programów przez organizacje pożytku publicznego – jeżeli dysponują one w tym zakresie odpowiednimi środkami.

Podsumowując, aby ustalić szczegółowe zasady i tryb przyznawania stypendiów dla uczniów uzdolnionych, Rada Miejska w Łodzi jest zobowiązana przyjąć w pierwszej kolejności lokalny system wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Analiza stanu faktycznego w zakresie wspierania uczniów szczególnie uzdolnionych w szkołach prowadzonych przez Miasto Łódź.

Punktem wyjścia przy tworzeniu każdego dokumentu o charakterze programowym jest określenie stanu faktycznego. W tym celu przeprowadzono badania ankietowe, koordynowane przez Specjalistyczną Poradnię Wspierania Rozwoju i Terapii w Łodzi. Opracowano ankiety, które rozesłano do szkół podstawowych, publicznych gimnazjów oraz szkół

ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Miasto Łódź. Wyniki ankiet przedstawiają się następująco:

Szkoły podstawowe

W przeprowadzonych badaniach w zakresie wyłaniania i opieki nad uczniami uzdolnionymi brały udział 84 szkoły podstawowe (1 szkoła nie wypełniła przesłanej ankiety). Wsparcie ucznia uzdolnionego zadeklarowało 56 szkół, natomiast 27 szkół nie posiada żadnego programu w tym zakresie.

W 39 szkołach, w których wprowadzono odpowiedni program, jako najczęstsze sposoby wyłaniania ucznia zdolnego zadeklarowano:

- obserwacje nauczycieli,
- diagnozę pedagogiczną,
- wywiady, rozmowy z rodzicami,
- analizę wyników sprawdzianów, testów, wyników w nauce, ocen,
- wyniki konkursów,
- zaangażowanie ucznia w zajęcia codzienne i dodatkowe.

Najczęstszymi formami pracy z uczniem zdolnym są:

- koła zainteresowań,
- koła przedmiotowe,
- zajęcia pozalekcyjne,
- przygotowywanie do konkursów,
- dodatkowe zadania dla uczniów,
- indywidualizacja procesu nauczania,
- innowacje pedagogiczne,
- indywidualny tok nauki,
- przydzielanie uczniom zdolnym „zadań specjalnych”.

Z przeprowadzonych ankiet wynika, że szkoły oczekują wsparcia w zakresie:

- motywowania zdolnego ucznia, niechętnego do współpracy,
- efektywnego przygotowywania uczniów do konkursów,
- rozwijania umiejętności współpracy z uczniem zdolnym,
- wprowadzania niekonwencjonalnych, innowacyjnych metod pracy z uczniem zdolnym,

- organizacji szkoleń i zapewniania materiałów dydaktycznych rozwijających zdolności szybkiego czytania, zapamiętywania, metod uczenia się,

- zapewnienia środków na dodatkowe zajęcia,

- wypłat stypendiów,

- organizacji współpracy z psychologami.

W 69 szkołach podejmowane są działania mające na celu stymulację rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów uzdolnionych. W 52 placówkach ma miejsce współpraca nauczycieli z rodzicami uczniów uzdolnionych.

W przypadku 5 szkół wskazano na brak konieczności wsparcia w zakresie postępowania z uczniami zdolnymi, poza pomocą finansową. Ponadto, w ankietach można zauważyć bardzo dużą rozpiętość liczby uczniów uznanych za szczególnie uzdolnionych (od 1 do 365 uczniów).

Publiczne gimnazja

W badaniach wzięło udział 41 publicznych gimnazjów. W przypadku 27 gimnazjów zadeklarowano funkcjonowanie programu pracy z uczniem zdolnym, natomiast 14 gimnazjów nie posiada żadnego planu pracy z takim uczniem. Jednostki, które mają wprowadzony program opracowały i wdrożyły kryteria, według których wyłaniani są uczniowie uzdolnieni:

- analiza wyników nauczania – świadectwa, testy, sprawdziany, osiągnięcia, laureaci lub finaliści konkursów – 26 gimnazjów,

- obserwacje, spostrzeżenia, opinie – 26 gimnazjów,

- wywiady, rozmowy nauczycieli z uczniami i rodzicami – 16 gimnazjów,

- opinie poradni psychologiczno – pedagogicznych – 3 gimnazja,

- ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,

- udział w zajęciach dodatkowych lub konkursach,

- analiza prac ucznia i jego osiągnięć.

Formami pracy z uczniem zdolnym w łódzkich gimnazjach są:

- koła przedmiotowe,

- koła zainteresowań,

- zadawanie dodatkowej pracy na lekcji i pracy domowej,

- przygotowywanie do udziału w konkursach.

Jako obszary oczekiwanej pomocy łódzkie gimnazja najczęściej wskazują na:

- określenie sposobu wyłaniania ucznia zdolnego – 18 gimnazjów,

- pomoc przy stymulacji rozwoju emocjonalnego i społecznego ucznia zdolnego – 32 gimnazja,

- pomoc przy współpracy z rodzicami ucznia zdolnego – 22 gimnazja.

Ponadto, 27 gimnazjów wskazuje na inne obszary pomocy:

- udostępnienie narzędzi do pracy z uczniem zdolnym w postaci materiałów dydaktycznych,
- organizację szkoleń dla nauczycieli,
- organizację zajęć dodatkowych do indywidualnej pracy z uczniem zdolnym,
- pomoc przy motywowaniu ucznia zdolnego do rozwoju własnych zdolności,
- organizację czasu pracy ucznia zdolnego,
- zakup pomocy naukowych dla uczniów zdolnych, książek, programów komputerowych, kamer, tablic pozwalających na atrakcyjniejszą formę pracy z młodym człowiekiem,
- dofinansowanie inicjatyw i zajęć rozwijających zdolności uczniów np. wycieczek tematycznych, spotkań z ciekawymi ludźmi, prezentowania najnowszych osiągnięć naukowych,
- organizację doskonalenia technik uczenia się,
- organizację pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów uzdolnionych, także sportowo.

Szkoły ponadgimnazjalne

W badaniach wzięły udział 33 szkoły ponadgimnazjalne. W przypadku 17 szkół zadeklarowano funkcjonowanie programu pracy z uczniem zdolnym, natomiast 16 szkół nie posiada żadnego planu pracy z takim uczniem. Jednostki, które mają wprowadzony program opracowały i wprowadziły kryteria, według których wyłaniani są uczniowie uzdolnieni:

- analiza dokumentacji rekrutacyjnej do szkół,
- wyniki sprawdzianów i egzaminów gimnazjalnych,
- osiągnięcia i wyniki konkursów i olimpiad,
- testy diagnozujące stosowane przez poszczególnych nauczycieli przedmiotów,
- ankietowe badanie zainteresowań i pasji uczniów,
- obserwacje nauczycieli podczas zajęć edukacyjnych,
- wywiady, rozmowy z rodzicami,
- analiza wyników sprawdzianów, testów, wyników w nauce, ocen,
- zaangażowanie ucznia w zajęcia codzienne i dodatkowe, projekty szkolne, wydarzenia w życiu szkoły.

Formami pracy z uczniem zdolnym w szkołach ponadgimnazjalnych są:

- przygotowywanie do olimpiad i konkursów w trakcie indywidualnych konsultacji,
- przygotowywanie do matury na poziomie rozszerzonym,
- koła zainteresowań,
- koła przedmiotowe,
- zajęcia pozalekcyjne,
- dodatkowe zadania dla uczniów, prezentacje, referaty, projekty,
- indywidualizacja procesu nauczania.

Jako obszary oczekiwanej pomocy szkoły ponadgimnazjalne najczęściej wskazują na:

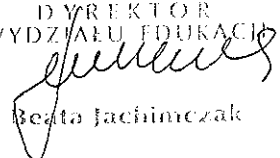
- sferę finansową, np.: środki finansowe na dodatkowe zajęcia prowadzone przez instytucje specjalistyczne, środki na wynagrodzenia dla nauczycieli za dodatkowe zajęcia, środki na zakup pomocy dydaktycznych do zajęć, fundusze na nagrody, wspomaganie finansowe uczniów zdolnych,

- motywowanie ucznia do rozwijania swojego potencjału,
- metody pracy z uczniem zdolnym,
- wsparcie merytoryczne ucznia zdolnego,
- tworzenie indywidualnego programu pracy z uczniem zdolnym,
- określenie sposobu wyłaniania ucznia zdolnego – 15 szkół,
- pomoc przy stymulacji rozwoju emocjonalnego i społecznego ucznia zdolnego – 20 szkół,
- pomoc przy współpracy z rodzicami ucznia zdolnego – 13 szkół.

Podsumowanie

Działania obecnie podejmowane przez szkoły w tym zakresie są bardzo zróżnicowane, część jednostek oświatowych nie zapewnia właściwego poziomu opieki nad uczniami zdolnymi. Przeprowadzony wywiad wskazuje, iż istnieje potrzeba opracowania jednolitego Systemu wspierania uczniów uzdolnionych.

Projekt uchwały został skonsultowany z Radą Konsultacyjną ds. Oświaty przy Prezydencie Miasta Łodzi oraz z Komisją Dialogu Obywatelskiego ds. Nowoczesnej Edukacji.

DYREKTOR
WYDZIAŁU EDUKACJI

Beata Jachimczak

URZĄD MIASTA ŁÓDZI
DEPARTAMENT SPRAW SPOŁECZNYCH
WYDZIAŁ BUDŻETU
ul. Ścieńkiewicza 5, 90-113 Łódź
(2)

Łódź, dnia 24 czerwca 2014 r.

DSS-Ed-1.0006.17.2014

Pani

Berenika Bardzka

Zastępca Dyrektora Wydziału Edukacji

w Departamencie Spraw Społecznych

Urzędu Miasta Łodzi

W nawiązaniu do treści pisma Wydziału Edukacji z dnia 23 czerwca 2014 r. Wydział Budżetu UML nie wnosi uwag w kwestiach finansowych do *projektu uchwały w sprawie przyjęcia Miejskiego systemu wspierania uczniów uzdolnionych „Miał100 Zdolnych”*. Zgodnie z treścią projektu przedmiotowy system będzie finansowany na dotychczasowych zasadach, w ramach limitu wydatków określonego w budżecie miasta Łodzi.

WZGLĘDCA DOKTORA
WYDZIAŁ BUDŻETU

Anna Czekała

WYŚLANO

24.06.2014

podpis

INSPEKTOR

Paweł Michałuk

Chmurski